

pentru un regizor străin prin crezul său artistic de domeniul „apelor calde”.

Finalul spectacolului, de pildă, vine în totală, inexplicabilă, contradicție cu exigențele artistice de care a știut să dea dovadă până azi Vlad Mugur. În loc de a sezisa și a face vizibil fiorul emotiv dramatic al finalului, lăsînd la o parte tot leștul, Vlad Mugur a preferat o rezolvare facilă, lipsită de bun gust, fals-patetică. În timp ce prin înlăturarea perdelei-fundal, spectatorul poate vedea în spatele biroului un alegoric tanc de carton, pe care sînt distribuiți cu judiciozitate plastică figuranți „de operetă”, pe replica Magdei „să facem din inimile noastre un arc de triumf învin-

gătorilor”, tot semicercul arcuit deasupra scenei se luminează cu beculețe albe, după procedeul folosit la unele reclame luminoase. Monumentalismul scontat se degradează. Traducînd pueril imaginea creată de replica Magdei, regizorul dovedește o subapreciere a spectatorului și a puterii sale de înțelegere. Și, din păcate, aceasta e impresia finală cu care e nevoit spectatorul să părăsească sala de teatru.

De data aceasta, Vlad Mugur nu a reușit. Publicul așteaptă cu multă încredere adevărata măsură a talentului său, dovedit nu o singură dată.

T. Zamfir

RĂSPUNDEREA REGIZORULUI

Teatrul „C. I. Nottara”: *Cumpăna*, de Lucia Demetrius

La zece ani de la premieră, *Cumpăna* Luciei Demetrius, în pofida unor imperfecțiuni, firești pentru etapa respectivă din creația autoarei, păstrează încă pregnante valori dramatice. Firește, după cum unii dintre dramaturgii noștri și-au revăzut, înainte de a fi reintroduse în repertoriul actualei stagiuni, piesele scrise în anii trecuți, ar fi putut și Lucia Demetrius să încerce să dea piesei sale rezonanțe mai ample și mai profunde. Lucia Demetrius a socotit să lase neschimbat textul, considerînd că „altoiul nu prinde pe orice arbore”. Tocmai de aceea, în cazul punerii în scenă, reveneau regizorului răspunderi mult mai mari astăzi decît acum zece ani. Îi revenea regizorului datoria artistică și cetățenească de a descifra în textul piesei acele elemente care explică drama personajelor nu izolat, numai din punctul de vedere al *momentului* care face obiectul piesei — naționalizarea —, ci pe planul larg al revoluției socialiste, ca idee politică și filozofică.

Iată ce n-a înțeles regizorul Marius Popescu, punînd în scenă la Teatrul „C. Nottara”, piesa *Cumpăna*. N-a înțeles că nu-i este îngăduită o atitudine de pasivitate față de text. N-a înțeles că se cerea de la el o pasionată căutare a unei formule de spectacol, care să reliefeze acele valori dăinuitoare ale piesei, care justifică

de altfel și înscrierea ei din nou în repertoriu. De aceea, spectacolul Teatrului „C. Nottara” ni se pare mărunț și nesemnificativ.

Firește, nu se poate spune că interpreții celor trei roluri-cheie, acelea prin care se transmite esența ideologică a acestei lucrări dramatice (Titus Lapteș — Anton Vadu, Miron Nețea — Mărcea Vadu, Victoria Gheorghiu — Lidia), nu s-au apropiat de ele cu înțelegere și seriozitate. Titus Lapteș, în interpretarea lui Anton Vadu, a fost preocupat să întruchipeze un muncitor cinstit și dîrz, ca o bucată de cremene, firesc în vorbă și în atitudine, cu o judecată limpede și sănătoasă, puternic ori de cîte ori durerea încearcă să-l doboare. În cea mai mare parte, interpretul a reușit să realizeze cele propuse. Conștiința de luptător comunist a lui Anton Vadu nu este însă un bun cîștigat dintr-o dată și în întregime. Ea s-a format pe măsură ce a crescut experiența sa, în contact cu împrejurările vieții, iar în situația excepțională a piesei, ea se clarifică, se adîncește și se întregeste. Or, tocmai acest proces de desăvîrșire a conștiinței revoluționare a lui Anton Vadu nu ne apare suficient de bine redat în spectacol.

În rolul Lidiei, Victoria Gheorghiu evoluează în scenă cu blazarea stilată a femeii de lume, la care risul e grimasă studiată.

Scenă din actul I

Interpreta a încercat, printr-o serie de acțiuni scenice, să exprime mai deplin gândurile intime ale Lidiei, care sînt disimulate de vorbele ei. Întruchiparea acestui personaj — exponent al ideologiei burgheze — este în bună măsură văduvită de veridicitate, datorită faptului că intenția de demascare a personajului a devenit prea ostentativă.

În acțiunea piesei, Mircea Vadu pendulează lamentabil și dezgustător între Anton Vadu și Lidia. Etapele evoluției acestui personaj șovăitor, care, începînd prin a se socoti un apolitic, ajunge în cele din urmă un trădător al poporului, sînt elocvent subliniate de text. Interpretul, Miron Nețea, deși inexpressiv uneori, reușește printr-o judicioasă dozare a ritmului interior să exprime lipsa de fermitate morală a acestui personaj, ca și setea aprigă de parvenire, sădită adînc în el de educația primită de la mama sa.

Din păcate, Caterina, mama lui Mircea, care ar fi trebuit să completeze înțelegerea evoluției acestui personaj, este cu totul nerealizată. Francisca Cristian, ostentativă și cu un plus inutil de vulgaritate, cu un joc exterior și forțat, nu sugerează mentalitatea Caterinei, năzuința ei dezgustătoare de a parveni la privilegiile burgheziei. Iar Ica Molin, a doua interpretă a acestui rol, deși realizează personajul cu mai mult firesc, nu reușește nici ea să comunice pe deplin, structura lăuntrică, proprie personajului.

Dar și atunci cînd se poate vorbi la unii dintre interpreții principali de reușite parțiale, lipsește în spectacol cutia de rezo-

nanță și melodia răsună de aceea înăbușit. Clasa muncitoare, atmosfera din ajunul naționalizării, revolta muncitorilor față de mașinațiile patronilor, așteptarea încordată a unei dezlegări iminente și decisive, împlinirea acestei așteptări cu adîncă ei bucurie și cu perspectiva răspunderilor viitoare, toate acestea sînt minimalizate în chip întristător în spectacolul Teatrului „Nottara”.

Masa muncitorilor din comitetul de întreprindere e amorfă, lipsită de autenticitate, cu zimbete de conveniență, aplicate pe chipuri crispațe. (Dem. Hagiac, încercînd să fie firesc în rolul lui Chiru, folosește o vorbire în care valorile cuvintelor sînt egale, lăsînd să se întrevadă efortul în realizarea compoziției.) Aplauzele grupului de muncitori sînt mecanice, lipsite de convingere. În rolul lui Simion, noul director al fabricii după naționalizare, Andrei Codarcea este plat, inexpressiv.

Decorul este nereprezentativ și sărac în concepție. (Aglomerarea neartistică de mobile în scenă nu sugerează deloc cadrul plastic al desfășurării dramei.)

Într-o asemenea ambianță scenografică și umană, firește că nici personajele principale nu au putut reliefa fără dificultăți conținutul lor ideologic, conștiința în virtutea căreia ele acționează.

Răspunderea pentru nereușita acestui spectacol o poartă în egală măsură și conducerea teatrului, care a încredințat montarea piesei unui regizor lipsit încă de experiența necesară.

Olga Mănescu